

SECRETARIA GENERALIS SYNODI

Konferencja prasowa poświęcona prezentacji
*Dokument roboczy dla etapu kontynentalnego Synodu: "W
kierunku Kościoła synodalnego: komunია, uczestnictwo i misja".*

WŁOSKI

Najwybitniejsza karta. Mario Grech, sekretarz generalny Sekretariatu Generalnego Synodu

Z wielką radością przedstawiam wam *dokument roboczy na etap kontynentalny* Synodu. Treść Dokumentu jest wyraźnym świadectwem procesu zachodzącego w Kościele. Podsumowania świadczą o tym, że tam, gdzie konsultacje miały miejsce, przyniosły obfite owoce. Zaskoczeniem dla grupy, która współpracowała przy czytaniu streszczeń i pisaniu Dokumentu, jest szczególna zbieżność w wielu punktach wypowiedzi pochodzących z bardzo różnych kontekstów kościelnych i kulturowych. Prawdą jest, że Dokument został opracowany na podstawie syntez konferencji biskupów, a nie bezpośrednio na podstawie wkładu Kościołów partykularnych. Zakładanie, że wszystkie Konferencje Episkopatu celowo stłumiły prorocstwo Ludu Bożego jest tak samo ideologiczne jak zakładanie czegoś przeciwnego. W realizacji dynamiki synodalnej, w której wszyscy jesteśmy uczniami, można dokonać ulepszeń, ale jedno jest pewne: do pasterzy, jako "zasady i fundamentu jedności w ich Kościołach" (LG 23), należało "nie gasić Ducha, nie gardzić prorocstwami, badać wszystko, trzymać się mocno tego, co dobre" (1 Tes 5, 19-21). W ten sposób przywrócono prawdziwą okrągłość relacji między Ludem Bożym a pasterzami, która w żadnym wypadku nie jest w Kościele traktowana jako oczywistość.

W tym sensie mogę powiedzieć, że Dokument jest wierną restytucją syntezy. Praca grupy ekspertów odznaczała się uczciwością intelektualną: jak zobaczycie, nie ma tu teoretycznych refleksji na temat synodalności, ale raczej podjęcie głosu Kościołów. Dla nas wszystkich zaskoczeniem było usłyszeć, jak mimo różnicy wrażliwości Święty Lud Boży zbiega się w wołaniu o głęboką odnowę Kościoła. Wprowadzenie do Dokumentu proponuje kryteria lektury tekstu; ikona biblijna wskazuje na perspektywę, która otwiera się przed Kościołem wraz z podróżą synodalną - poszerzcie namiot! -; konkluzja wyjaśnia kolejne kroki dla etapu kontynentalnego. Kurs jest dokładnie opisany, więc nie będę powtarzał rzeczy, które są wskazane w tekście.

Lubię podkreślać zasadę, która leży u podstaw całego procesu synodalnego: zasadę restytucji. Dokument jest wysyłany do Pastorów Kościołów partykularnych. Czy nie wystarczyło wysłać go formalnie do przewodniczących zgromadzeń kontynentalnych (tj. przewodniczących Międzynarodowych Spotkań Konferencji Episkopatów i patriarchów katolickich Kościołów Wschodnich)? Wybór ten ma na celu podkreślenie logiki procesu

synodalnej, która dokonuje się poprzez ciągle krążenie po prorocत्वach i rozeznaniach. W dwóch momentach pierwszego etapu widoczna była kolistość: konsultacji Ludu Bożego, który uczestniczy w prorockiej funkcji Chrystusa (por. LG 12), z konieczności odpowiadało rozeznanie Pasterzy w Konferencjach Biskupów. Ale ta dynamika jest zawsze aktualna, także w kolejnych momentach rozeznania przewidzianych przez proces synodalny.

Etap kontynentalny stanowi kolejny moment rozeznania, w którym siedem Zgromadzeń kontynentalnych będzie mogło ocenić, czy i w jakim stopniu otrzymany przez nie Dokument odpowiada życiu i oczekiwaniom Kościołów na ich kontynencie. Aby zapewnić organiczność tego etapu w procesie synodalnym, zgromadzenia kontynentalne muszą być również związane z kołową dynamiką prorocत्वa-rozpoznawania. Może to nastąpić jedynie poprzez powrót Dokumentu do przedmiotu prorocत्वa, czyli do Ludu Bożego żyjącego w Kościołach partykularnych. Wybór ten nie odpowiada kryterium organizacyjnemu, lecz zasadzie synodalnej: przesłanie Dokumentu biskupom w Kościołach partykularnych zwraca Ludowi Bożemu owoce procesu zapoczątkowanego przez konsultacje w Kościołach partykularnych. Jeśli rzeczywiście potrafimy rozpoznać, co Duch mówi do Kościoła, słuchając Ludu Bożego, to temu Ludowi żyjącemu w Kościołach musimy zwrócić ten Dokument. Biskupi będą proszeni o wysłuchanie "przynajmniej" komisji synodalnych i ciał uczestniczących. Dobrze byłoby jednak, aby każdy Kościół czytał Dokument z szerokim zaangażowaniem Ludu Bożego.

Dzięki temu wyborowi cały dynamizm synodalny powtarza się na głębszym poziomie: słuchając Ludu Bożego, poszczególni Biskupi będą mogli zweryfikować, czy i w jakim stopniu ich Kościół rozpoznaje siebie w Dokumencie; ewentualne uwagi do Dokumentu mogą być przesłane przez poszczególne Kościoły do Konferencji Episkopatów, które z kolei mogą stworzyć bardziej organiczną syntezę dla etapu kontynentalnego, która przyczyni się do rozeznania Zgromadzenia kontynentalnego. W ten sposób dokumenty, które dotrą do Sekretariatu Synodu ze zgromadzeń kontynentalnych, sprawią, że na nowo rozbrzmi głos wszystkich Kościołów. Przyniesie to również owo zakorzenienie stylu synodalnego, o które apelował Papież, podejmując decyzję o zorganizowaniu dwóch zgromadzeń ogólnych Synodu, jednego w październiku 2023 r. i drugiego w październiku 2024 r. Ufamy, że wchodząc w ten dynamizm restytucji, na każdym etapie możemy wzrastać w mentalności coraz bardziej synodalnej i umacniać się w tym "chodzeniu razem", które jest zasadą założycielską Kościoła konstytutywnie synodalnego.